

Bijlage 3 Rondgang ervaringen vuurwerkverbod jaarwisseling 2022-2023

Welke gemeenten zijn bevroegd?

Van de gemeenten die de afgelopen jaarwisseling een lokaal vuurwerkverbod / afsteekverbod hebben afgegeven hebben wij de volgende gemeenten bevroegd: Apeldoorn, Schiedam, Rotterdam, Haarlem, Nijmegen en Amsterdam zijn bevroegd. Deze gemeenten komen qua inwonersaantal en/ of grootstedelijke problematiek het dichtst in de buurt van gemeente Zwolle.

Informatie is per gemeente op verschillende manieren verkregen:

- Gemeente Apeldoorn en Gemeente Schiedam hebben per mail gereageerd op de vragen.
- Gemeente Apeldoorn was nog bezig met hun jaarverslag, als deze bestuurlijk is vastgesteld wordt dit verslag gepubliceerd.
- Gemeente Rotterdam heeft per mail gereageerd dat zij geen tijd hadden en hebben ter beantwoording van de vragen twee documenten meegestuurd:
 - o [Document RotterdamRaad - \[23bb000348\] Burgemeestersbrief over evaluatie jaarwisseling 2022 -2023 - iBabs RIS](#)
 - o [Document RotterdamRaad - \[23bb000897\] Beantwoording vragen over Eerste ervaringen met het vuurwerkverbod - iBabs RIS](#)
- Gemeente Haarlem: Tot nu toe geen reactie. Maar op hun site is al de evaluatie van de jaarwisseling 2022-2023 gepubliceerd:
 - o [20230208082-1-Evaluatie-jaarwisseling-2022-2023.pdf \(haarlem.nl\)](#)
- Gemeente Amsterdam: telefonische reactie ontvangen.
- Gemeente Nijmegen: geen reactie i.v.m. langdurige afwezigheid betrokken persoon.

Beantwoording vragen:

1. Hoe is de jaarwisseling met het vuurwerkverbod in zijn algemeenheid verlopen?
(Werd er bijv. op veel plekken nog vuurwerk afgestoken of hield men zich aan het vuurwerkverbod e.d.)
 - **Gemeente Apeldoorn:** De jaarwisseling is feestelijk verlopen; relatief rustig; er is wel veel vuurwerk afgestoken, en vooral vuurwerk dat legaal via de handel in de verkoop was; dus veel boxen met siervuurwerk. Het algemeen afsteekverbod is wel overtreden, maar dat werd ook verwacht; een vuurwerkvrij jaarwisseling vergt een gedragsverandering die de nodige tijd vraagt; wij gaan uit van ca 5 jaar.
 - **Gemeente Schiedam:** De gemeenteraad heeft besloten dat het vanaf januari 2021 in Schiedam verboden is om consumentenvuurwerk af te steken. Afgelopen jaarwisseling was de eerste keer dat dit lokaal verbod van kracht was. Desondanks ging er toch veel vuurwerk de lucht in, voor een deel vuurwerk dat in heel Nederland verboden is. Een jaarwisseling zonder vuurwerk kost tijd en vraagt om een cultuurverandering.
 - **Gemeente Rotterdam:** Ondanks het afsteekverbod is er toch veel vuurwerk afgestoken en hebben de hulpdiensten en veiligheidspartners een drukke nacht gehad. Algemene beeld is wel dat de jaarwisseling beheersbaar is verlopen. Het doel van het afsteekverbod is het terugdringen van verstoringen van de openbare orde en zorgen voor een veilig, gezellig en gezond oud en nieuw voor iedereen. Het college van Rotterdam is tevreden dat een deel van de Rotterdammers minder vuurwerk heeft afgestoken. Er is minder overlast en schade geconstateerd. Dit is de eerste stap, maar vergt een cultuurverandering en heeft een landelijke aanpak nodig.
 - **Gemeente Haarlem:** Ondanks het lokale verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk, is er toch veel vuurwerk afgestoken.
 - **Gemeente Amsterdam:** Ze hebben het idee dat er over de gehele jaarwisseling minder vuurwerk is afgestoken dan voor het verbod. Uiteraard werd er wel nog gewoon vuurwerk afgestoken.

2. Hoe was de handhaving rondom de jaarwisseling geregeld? Was de handhaving op het verbod enkel afkomstig van de BOA's of heeft de politie ook op het vuurwerkverbod gehandhaafd?
- **Gemeente Apeldoorn:** Er is vooraf vooral op opsporing explosieven en illegaal geïmporteerd vuurwerk ingezet; op oudjaarsdag is vooral gewaarschuwd en alleen tegen excessen zou worden opgetreden.
 - **Gemeente Schiedam:** Tijdens de jaarwisseling zette de politie in op een veilig verloop van de jaarwisseling door prioriteit te geven aan excessen en daarop te reageren. Handhaving van het afsteekverbod tijdens de jaarwisseling zelf was daardoor niet mogelijk.
 - **Gemeente Rotterdam:** Politie en gemeente waren beide verantwoordelijk voor de handhaving van het vuurwerkverbod. De gemeentelijk handhavers handhaven op overlast en leefbaarheid van de stad. Zij werken nauw samen met de politie, die handhaaft op openbare orde en rechtsorde. In de jaarwisselingsnacht is de druk op de toezicht- en handhavende instanties dermate hoog dat alleen bij excessen wordt opgetreden.
 - **Gemeente Haarlem:** Er wordt een werkgroep 'Oud & Nieuw' voorbereid, waar de volgende partners aan deelnemen: Politie, brandweer, Spaarnelanden, Bouwtoezicht en handhaving. Vanaf november begint handhaving al met het signalen van risicopanden en risicogoederen. Vanaf begin december zijn zij bezig geweest met het behandelen van meldingen en klachten omtrent vuurwerk. Bij signalering afsteken illegaal vuurwerk is samengewerkt met de politie. Handhaving is moeilijk gebleken, omdat het lastig is personen op heterdaad te betrekken. Gezamenlijk met de politie wordt er nagedacht over hoe dit in de toekomst effectiever met een vuurwerkverbod omgegaan kan worden. Politie is samen met handhaving 29, 30 en 31 december voornamelijk surveillerend aanwezig geweest op straat.
 - **Gemeente Amsterdam:** Politie en handhaving hebben vooraf aan verwachtingsmanagement gedaan en aangegeven dat ze vuurwerk afsteken niet kunnen voorkomen. Handhaving is lastig want iemand mag het wel bezitten, maar niet afsteken. Je kan dus alleen handhaven bij een heterdaad. Dit is vooraf ook gecommuniceerd in de driehoek. Daarnaast is er in de systemen nog geen standaard code om deze overtredingen aan te koppelen (omdat het geen landelijk verbod is), daarom duurt de administratieve handeling ook langer.
3. Is er tijdens de afgelopen jaarwisseling (en de dagen daar om heen) meer BOA inzet geweest ten opzichte van de jaren zonder verbod? En zo ja, hoeveel extra BOA inzet is dit geweest?
- **Gemeente Apeldoorn:** Onze boa's worden op oudjaarsavond na 20.00 uur niet meer ingezet. De voorgaande 2 jaarwisseling gold er een landelijk afsteekverbod en was er ook noodzaak tot toezicht en handhaving. Er is geen extra inzet geweest van onze boa's.
 - **Gemeente Schiedam:** In de weken voorafgaand aan de jaarwisseling en oudejaarsdag is wel degelijk gehandhaafd door zowel ons team Toezicht en Handhaving als de politie.
 - **Gemeente Rotterdam:** Stadsbeheer heeft in de periode november en december een Dedicated Team Vuurwerk (8fte) ingericht dat intensief heeft samengewerkt met de vuurwerkteams van politie, gebieds- en jeugdhandhaving. Dit team heeft vanaf november gericht ingezet op vuurwerkoverlast. (Opmerking: onduidelijk of dit extra inzet is geweest of niet.)
 - **Gemeente Haarlem:** Onbekend.

- **Gemeente Amsterdam:** Over de (extra) inzet van de BOA's kon zij niet echt een vergelijking maken met de jaren voor corona, omdat zij pas 2 jaar bij Amsterdam werkt. Wat zij voor dit jaar weet is dat het vooral een kwestie van prioriteren is geweest.
4. Zijn er alternatieven geregeld (bijvoorbeeld een plaatselijke vuurwerkshow, een droneshow o.i.d.)? En zo ja, hebben jullie als gemeente dit zelf geregeld of is dit uitbesteed aan een externe partij?
- **Gemeente Apeldoorn:** Ja, 3 vuurwerkshows, waarvan 2 op 1 locatie (1x om 21.30 uur en 1x om 24.00 uur); een drone en lasershow (18.45 uur op een 3^e locatie) moest vanwege de weersomstandigheden worden afgelast. Daarnaast is er een subsidieregeling voor inwoners opgesteld waarmee zij subsidie konden aanvragen voor een zelf georganiseerde activiteit. Dit resulteerde in onder andere een jongerenfeest, gezellige straatfeesten en overdag oliebollen bakken met de buurt. Het doel achter deze subsidieregeling is dat inwoners de organisatie van een feestelijke jaarwisseling langzaamaan op zich nemen en verbindende activiteiten voor de buurt organiseren.
 - **Gemeente Schiedam:** Als compensatie voor het verbod om consumentenvuurwerk af te steken hadden we een professionele vuurwerkshow gepland (externe partij). Helaas hebben we moeten besluiten dat deze niet kon doorgaan. Net als bij vuurwerkshows in veel andere steden was de sterke wind echter een spelbreker. Vanaf windkracht 6 is het niet toegestaan een vuurwerkshow te houden. We hebben het definitieve besluit zo lang mogelijk uitgesteld, maar uiteindelijk werkte het weer helaas niet mee.
 - **Gemeente Rotterdam:** Rotterdam organiseert de nationale vuurwerkshow, maar deze is afgelast i.v.m. weersomstandigheden. JMR Event Makers is de organisator van deze vuurwerkshow.
 - **Gemeente Haarlem:** Vanuit meerdere organisaties (Thriple Threat, Stichting Hattrick, Jong Haarlem, Stichting STAD en Haarlem Effect) zijn er verschillende activiteiten georganiseerd.
 - **Gemeente Amsterdam:** In het voorstel naar de raad omtrent het vuurwerkverbod is destijds aangegeven dat de gemeente alternatieven biedt voor vuurwerkshows. Voor dit jaar hadden ze 2 vuurwerkshows georganiseerd, helaas door de wind is dit niet doorgestaan zoals vooraf bedacht. De show op het museumplein is beperkt doorgestaan (alleen lichtshow, geen vuurwerk), de show op de Adamtoren is verplaatst naar 2 januari, omdat er al zoveel geld in zat en ze de inwoners van Amsterdam toch ook wel wilde laten zien wat voor een shows de gemeente kan/wil organiseren als alternatief. Deze shows zijn ook volledig gefinancierd vanuit de gemeente. Het is nog onbekend hoe dit in de toekomst zal gaan, want er is voor deze financiering nog niet iets structureels georganiseerd. Vanuit het Stedelijk evenementenbureau (hoort bij de gemeente) zijn deze shows geregeld. Dit is door middel van een inkooptraject gegaan. Er waren alleen verrassend weinig aanbieders, omdat het toch een bepaald soort branche is. Idee was eerst 5 locaties, maar uiteindelijk was het enkel mogelijk om 2 locaties. Het was namelijk ook best een uitzoekklus om te zien welke beschikbare plekken er überhaupt waren voor dit soort shows.
5. Wanneer er een alternatief was geregeld, hoe hebben jullie dit als gemeente aangepakt en is het mogelijk om een inschatting van de kosten te geven?
- **Gemeente Apeldoorn:** Zie voor meer info de link naar de raadsstukken van 7 juli 2022: <https://apeldoorn.parlaeus.nl/app/public/agenda/08a8222200a28028028228028b059d8c#> De kosten worden geraamd op € 270.000 per jaar (ingande 2023) en bestaan uit uitvoeringscapaciteit, de kosten van lichtshows en de kosten van communicatie. De kosten voor het jaar 2022 kunnen gedekt worden uit het restant budget uit 2021 voor € 186.001 (zie bijlage). Daarna zal er voor een periode van 4 jaar budget nodig zijn om uitvoering te kunnen geven aan het meerjarig plan van aanpak feestelijke vuurwerkvrije jaarwisseling.

In een amendement in die raadsvergadering heeft de raad ook voor een periode van 4 jaar een bedrag van € 75.000 per jaar uitgetrokken voor burgerinitiatieven.

- **Gemeente Schiedam:** Er was een budget gereserveerd voor het organiseren van een vuurwerkshow van € 25.000,-
 - **Gemeente Rotterdam:** Onbekend.
 - **Gemeente Haarlem:** Onbekend.
 - **Gemeente Amsterdam:** Zie uitleg vraag 4. Kosten zijn niet bekend.
6. Is er nog een traject geweest met de plaatselijke vuurwerkverkopers? Bijv. een afkoopsom o.i.d. door het verlies aan inkomsten?
- **Gemeente Apeldoorn:** Er zijn gesprekken geweest met de ondernemers om hen te betrekken bij een alternatieve invulling. Hier was geen draagvlak voor. Er is 1 ondernemer die een verzoek om nadeelcompensatie heeft gedaan. De afhandeling van dat verzoek loopt nog.
 - **Gemeente Schiedam:** Traject voor een vuurwerk verkoopverbod loopt nog. De voorzieningenrechter heeft de zaak doorverwezen naar de meervoudige kamer. Deze staat op de rol in april. Het Rijk heeft de vuurwerkverkooppunten met een landelijk verbod als gevolg van de Coronapandemie in 2020/ 2021 reeds gecompenseerd.
 - **Gemeente Rotterdam:** Onbekend. Enige wat over de verkooppunten wordt gecommuniceerd is het volgende: De DCMR heeft alle ondernemers van de bekende verkooppunten gecontroleerd. Hierbij is onder andere gekeken naar de opslag en verkoop van het vuurwerk. Er zijn enkele kleine overtredingen geconstateerd die ter plaatse zijn opgelost, zoals onjuiste stapelhoogte en te smalle gangpaden.
 - **Gemeente Haarlem:** Onbekend
 - **Gemeente Amsterdam:** De koop en verkoop van vuurwerk was in Amsterdam niet verboden.